

Hvor raskt kan man forvente anfallsreduserende effekt av ketogen diett?

Kossoff EH, Laux LC et al.

When do seizures usually improve with the ketogenic diet?

Epilepsia 2008; 49: 329-33.

Bakgrunn: Ketogen diett og modifisert Atkins diett er etter hvert blitt anerkjente behandlingsalternativer ved refraktær epilepsi. Begge diettene er karbohydratfattige og svært fettrike, og ved å gi ketose etterlikner de en fastesituasjon. Diettene er imidlertid svært ressurskrevende og kan være vanskelig å gjennomføre. Compliance bedres imidlertid betraktelig ved tidlig effekt på anfallsfrekvensen.

Hensikten med denne undersøkelsen var å estimere tid før effekt inntre, og hvor lenge man bør behandle før man anser ketogen diett for å være uten effekt.

Metode: Forfatterne hadde gått gjennom journalene til alle pasienter som hadde startet med ketogen diett ved Johns Hopkins Hospital i Baltimore og Childrens Memorial Hospital i Chicago fra november 2003 til desember 2006. Første dag med færre anfall ble registrert.

Resultater: Av de 118 pasientene som hadde startet med ketogen diett, hadde 99 (84 %) dokumentert anfallsreduksjon. Median tid til bedring ble registrert var 5 dager (1-65 dager). 75 % av barna hadde en bedring innen 14 dager. De barna som fastet ved diettstart, fikk en raskere bedring av anfallsfrekvensen sammenlignet med dem som ikke hadde fastet (median 5 dager vs 14 dager). Blant dem som fastet hadde 60 % en bedring innen 5 dager mot 31 % blant dem som ikke fastet.

Det ble ikke sett noen forskjeller i langtidseffekt mellom dem som fastet initialt og dem som ikke gjorde det.

Konklusjon: Den anfallsreduserende effekten av ketogen diett kommer raskt hos dem som har effekt, oftest 1-2 ukene etter oppstart. Initial faste ser ut til å gi raskere effekt av dietten, mens langtidseffekten er den samme med eller uten faste ved oppstart.

Hvis ketogen diett ikke har gitt anfallsreduksjon etter 2 måneder, er det lite sannsynlig at man får noen effekt, og dietten bør da seponeres.

Egne kommentarer: Ketogen diett er et alternativ eller supplement til medikamentell behandling av refraktær epilepsi. Dietten er ofte svært effektiv. Dessuten inntre effekten raskt uten behov for langsom opptrapping slik som ved mange tradisjonelle AEDs. Ketogen diett har i tillegg trolig færre bivirkninger enn mange AEDs.

Fordelen med rask effekt er at man tidlig kan introdusere, og ev. forkaste behandlingen ved manglende effekt hos pasienter med svært hyppige anfall.

Vår erfaring ved barneavdelingen på SSE er imidlertid at pasientene får langt mindre ubehag av dietten uten initial faste, og ved å øke ratio langsomt. Allikevel ser vi som regel effekt 1-2 ukene etter oppstart.

Imidlertid er compliance ofte et stort problem. Muligens kunne dette problemet vært noe mindre med initial faste, som altså gir raskere klinisk effekt.

Anette Ramm-Pettersen